

без комплексної модернізації системи управління нею, тому потрібно впроваджувати нові методи управління організацією, які враховували б особливості сучасної економічної ситуації та були б чутливими до впливу зовнішніх та внутрішніх ризиків.

1. Величко О. Г. Інноваційна діяльність у сферах техніки, технології, технічного регулювання і забезпечення якості: підручник / О. Г. Величко, А. М. Должанський, Л. М. Віткін, О. Е. Янішевський, Д. Ю. Клоєв. – Донецьк: Свідлер, 2010. – 394 с.

2. Князь С.В. Фінансовий менеджмент / С.В. Князь, Н.Г. Георгіаді, О.В. Князь. – Львів : Видавництво Національного ун-ту «Львівська політехніка», 2006. – 184 с.

3. Ястремська О. М. Моделювання оцінки інвестиційної привабливості промислових підприємств в умовах трансформації економіки / О. М. Ястремська // Проблеми науки. – 2005. – № 11. – С.20-28.

УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Комарницька Г.І.

Науковий керівник – Кондратенко Н.О., д-р екон. наук, професор

Управління соціально-економічним розвитком підприємств в динамічних умовах структурно-організаційних трансформацій національної економіки, активізації інвестиційно-інноваційної діяльності вітчизняних підприємств є актуальною, складною і багатогранною проблемою. Для її ефективного вирішення слід використовувати дієві засоби економічного оцінювання доцільності, результативності і ризиків соціально-економічних перетворень, а також сучасні методи управління.

Метою роботи є узагальнення й систематизація теоретичних основ управління соціально-економічним розвитком підприємства.

Соціально-економічний розвиток – складний суперечливий процес, у якому взаємодіють позитивні і негативні фактори, а періоди прогресу змінюються періодами регресу. Політичні і військові потрясіння, соціальні конфлікти, екологічні катастрофи можуть призупинити розвиток економіки будь-якої країни, відкинути її на кілька десятиліть назад, а іноді привести і до остаточної загибелі, як це було з древніми цивілізаціями [1].

Ознаками соціально-економічного розвитку підприємства слід вважати:

- в економічній сфері: економічний ріст – кількісний і позитивний бік розвитку економічної системи, що характеризується розширенням її масштабів (нарощення обсягів виробництва та реалізації продукції, розширення частки ринку, підвищення рівня доходів підприємства);
- структурні зрушення – це зміни, пов'язані з переходом до нові-

тніх прогресивних технологій використання ресурсів, що сприяє покращенню кінцевих результатів діяльності підприємства: оновлення асортименту продукції чи послуг; впровадження інноваційних технологій в управлінні; нарощення обсягу капіталу підприємства; задоволення потреб споживачів завдяки підвищенню якості продукції чи послуг на підприємстві;

- у соціальній сфері: покращення організаційних комунікацій та соціально-психологічних відносин в процесі спільної праці на підприємстві; створення комфортних умов праці персоналу; належне стимулювання праці; формування організаційної та корпоративної культури та етики бізнесу, що базується на принципах партнерства; забезпечення умов професійного розвитку персоналу завдяки підвищенню рівня освіти та професійної підготовки управлінського і виробничого персоналу [2].

Концепція соціально-економічного розвитку з'явилася в результаті об'єднання трьох основних точок зору: економічної, соціальної та екологічної.

Економічна складова концепції розвитку заснована на теорії максимального потоку сукупного доходу Хікса-Ліндаля, який може бути здійснений за умови збереження сукупного капіталу. Концепція передбачає оптимальне використання обмежених ресурсів та використання екологічних - природо-, енерго-, і матеріало-зберігаючих технологій, включаючи видобуток і переробку сировини, створення екологічно прийнятної продукції, мінімізацію, переробку та знешкодження відходів.

Соціальна складова розвитку орієнтована на людину і спрямована на збереження стабільності соціальних і культурних систем. Важливим аспектом цього підходу є справедливий розподіл благ та збереження культурного.

Екологічна складова розвитку має забезпечити цілісність біологічних і фізичних природних систем. Основна увага приділяється збереженню здібностей до самовідновлення і динамічної адаптації таких систем до змін, а не збереження їх у деякому «ідеальному» статичному стані.

Процес управління соціально-економічним розвитком підприємства охоплює чотири етапи: оцінювання конкурентного статусу підприємства і потенціалу соціально-економічного розвитку підприємства; вибір напрямів соціально-економічного розвитку; планування соціально-економічного розвитку; регулювання соціально-економічного розвитку підприємства [3].

Управління соціально-економічним розвитком залишатиме ряд

ключових проблем, вирішення яких і буде гарантувати підвищення ефективності діяльності в цілому. Серед усіх пріоритетних завдань перед підприємствами на сьогодні визначають найбільші проблеми у: підвищенні соціальної відповідальності підприємства; збільшенні частки ринку; підвищенні вартості фірми; покращенні якості продукції, послуг.

1. Барабанник Л. Б. Концепція корпоративної соціальної відповідальності бізнесу та її становлення в Україні / Л. Б. Барабанник, О. В. Вознюк // Вісник Дніпропетровської державної академії. Серія «Економічні науки». – 2010. – № 1. – С. 5-11.

2. Раєвнева О. В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі: монографія / О. В. Раєвнева. – Харків, 2006. – 496 с.

3. Марцин В. С. Економічне регулювання ефективності господарської діяльності : монографія / В.С. Марцин. – Львів : ЛБІ НБУ, 2005. – 491 с.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Медведєва І.В.

Науковий керівник – Кондратенко Н.О., д-р екон. наук, професор

Сьогодні розвиток економічних відносин в Україні супроводжується трансформацією форм та методів державного регулювання, децентралізацією та диверсифікацією виробництва, зміною умов господарювання та зростанням конкурентної боротьби між підприємствами, посиленням впливу на діяльність суб'єктів господарювання зовнішнього середовища, основною рисою якого є невизначеність.

Метою роботи є узагальнення теоретичних основ організації системи економічної безпеки підприємства в умовах ризику та невизначеності.

Взагалі «економічна безпека підприємства» – це здатність суб'єкта господарювання ефективно та безперервно здійснювати свою діяльність на основі прийняття взаємопов'язаних управлінських рішень, що дозволяють оптимізувати використання корпоративних ресурсів та узгодити економічні інтереси усіх груп зацікавлених осіб з метою нівелювання впливу загроз внутрішнього та зовнішнього середовищ на виробничо-господарську діяльність підприємства [1].

Таким чином, економічна безпека є універсальною категорією, яка відображає захищеність суб'єктів економіки на всіх її рівнях, починаючи з держави, підприємства і закінчуючи кожним її громадянином, а існування і ефективність функціонування підприємства, особливо в нестабільних умовах ринкової економіки України, залежить від ефективності системи гарантування економічної безпеки.

Основні функціональні складові економічної безпеки підприємс-